

MEDZINÁRODNÝ FESTIVAL DIVADELNÁ NITRA 2014

NAČO UMENIE? / ART, WHAT FOR?

23. ročník

■■■ z á v e r e č n é

h o d n o t e n i e ■■■

Asociácia Divadelná Nitra
spracované na základe hodnotiacich správ členov štábu a Umeleckej rady

november 2014

■■■ oblasti / obsah

- ■ základné údaje / sumár aktivít
- ■ festival v číslach
- ■ pozitíva/negatíva
- ■ hlavný program – tendencie / vrcholy / návštevnosť
- ■ Festival Plus – tendencie / vrcholy / návštevnosť
- ■ sprievodný program – tendencie / vrcholy / návštevnosť
- ■ pracovný a spoločenský program
- ■ vzdelávací program
- ■ organizácia/partneri
- ■ propagácia/ PR /medializácia
- ■ financovanie
- ■ závery
- ■ podkladové materiály MF DN 14

■ ■ základné údaje / sumár aktivít

■ V dňoch 26. septembra – 1. októbra 2014 sa uskutočnil 23. ročník **Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra 2014**, najväčšieho medzinárodného divadelného podujatia a jednej z najvýznamnejších kultúrnych udalostí na Slovensku.

Festival niesol **podtitul** ■ **Načo umenie? / Art what for?** S ústredným leitmotívom ročníka korešpondoval výber a výpovede jednotlivých inscenácií hlavného programu, Festivalu Plus i sprievodného a pracovného programu.

Základné vlastnosti 23. ročníka:

- ■ kontinuitnosť
- ■ konceptuálnosť

■ Asociácia Divadelná Nitra priniesla tému *Načo umenie?* do verejného priestoru zámernie ■ **niekoľko mesiacov pred festivalom**. 20. mája 2014 bola spustená vo funkčnej verzii internetová stránka www.nacoumenie.sk. Prvá tlačová správa vyšla 21. mája 2014, zároveň bol rozoslaný informačný newsletter na niekoľko tisíc adries a od 30. mája 2014 sa začala distribúcia pohľadnice DEŇ BEZ UMENIA. Iniciatíva

ako jedna z foriem implementácie témy *Načo umenie?* sa stala ■ **celoslovenskou záležitosťou**. Prostredníctvom partnerov iniciatívy a ich aktivít (više 30 organizácií a subjektov z celého Slovenska) sa idea založená na predstave „čo by stalo, keby sa jedného dňa svet ocitol bez umenia“ rozšírila do verejného priestoru. Súčasťou iniciatívy boli aj verejné stretnutia partnerov iniciatívy – 26. júna 2014 v SKD Martin počas festivalu Dotyky a spojenia, 8. septembra 2014 v Slovenskom národnom divadle (spoločný celoslovenský DEŇ BEZ UMENIA) a 1. októbra 2014 DEŇ BEZ UMENIA v Nitre počas Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra.

■ **Konceptuálny charakter MF DN 2014** sa prejavil jednak pri výbere inscenácií do hlavného programu a programu Festival Plus, ale najmä pri stavbe najdôležitejšej časti sprievodného programu – prezentácii vizuálneho umenia.

V hlavnom programe sa predstavilo ■ **10 inscenácií zo 6 európskych krajín** (Belgicko, Česká republika, Maďarsko, Nemecko, Slovinsko, Slovensko). Väčšina patrí k špičke divadelného umenia svojej krajiny – sú vysoko hodnotené odbornou kritikou, prípadne ocenené národnými cenami. Každá z inscenácií svojím spôsobom odpovedala na tému tohtoročného festivalu *Načo umenie?*.

Jednou z obnovených a účinných sekcií MF DN 2014 bol ■ **Festival Plus** – priniesol 5 inscenácií z Českej republiky a zo Slovenska. Odohrávali sa v klasických divadelných sálach aj v site specific (Synagóga, divadelný šiator). Novinkou bol „výlet za divadlom“ – pokračovanie koncepcie festivalových satelitov, tentoraz do Žiliny.

V ■ **sprievodnom programe** možno za najdôležitejšie považovať pokračovanie koncepcie *iné_námestie*, vrátane architektonickej koncepcie segmentov lešenia realizovanej už tretí rok, orientáciu programu na umenie vo verejnom priestore, pokračovanie koncepcie zapojenia kurátorov a dôsledné približovanie sa sprievodného programu tematickému zameraniu celého festivalu. Jedným z najväčších prínosov MF DN 2014 bol koncept prezentácie vizuálneho umenia – jeho výber na tému festivalu *Načo umenie?*, konceptuálny charakter a mimoriadny dosah na miestne publikum (*Art in City(light)*, *Aj toto je umenie*, *Parking Day*).

■ **Pracovný program** priniesol okrem klasických raňajších diskusií s tvorcami inscenácií *Raňajky s...* prezentáciu Divadelného ústavu – *Načo divadlo / Sprítomňovanie divadelnej minulosti*, no predovšetkým Verejnú debatu na tému *Načo umenie?* ako vyvrcholenie línie theory eventov. Debata bola nahrávaná a jej zozrieh sa po festivale vysielal v RTVS v rámci diskusie Pod lampou (2. októbra 2014).

V rámci ■ **vzdelávacieho programu** Divadelnej Nitry sa realizovali aktivity projektu *Darujem ti tulipán* – jednak v podobe celoročnej činnosti Klubu Tulipán / Tulipánové deti, ako aj formou workshopov a výstav pred a počas MF DN 2014.

Paralelne popri príprave a realizácii projektu Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra pokračovali aktivity ■ **medzinárodného koprodukčného projektu Paralelné životy – 20. storočie očami tajnej polície**, ktorého iniciátorom, hlavným organizátorom a producentom je Asociácia Divadelná Nitra.

Jar sa niesla v znamení vydávania ■ **publikácií** (dvojazyčná čítanka *Paralelné príbehy*, kniha odborných štúdií doplnených rozhovormi s autormi inscenácií vydaná v spolupráci s vydavateľstvom Theater der Zeit *Parallele Leben*) a prípravy ■ **minifestivalov** (apríl 2014 Bratislava, jún 2014 Drážďany, október 2014 Praha a Bukurešť, november 2014 Budapešť, posledný festival sa uskutoční v marci 2015 v Krakove). Na jeseň sa okrem minifestivalov uskutočnila aj premiéra ■ **šiestich dokumentárnych filmov Paralelné životy – pod dohľadom tajnej polície**, ktoré vznikli v rámci projektu ADN Paralelné životy (producent RTVS v koprodukcii s Mandala Pictures, DogDocs a Asociáciou Divadelná Nitra). Filmy sa v premiére vysielali na RTVS a 17. a 18. novembra 2014 sa premietali v Kinoklube v Nitre, doplnené besedou s autormi (Adam Hanuljak, Ján Šimko) a historikom Ľubomírom Morbacherom. Podrobnosti na www.parallel-lives-eu.

■ **Koncepcia celoročného pôsobenia** ADN v kultúrnom prostredí Nitry a Slovenska sa naplnila niekoľkými projektmi mimo termínu konania festivalu:

- vyše polročným trvaním akcií v rámci témy *Načo umenie?* (nová web stránka s vyjadreniami osobností, iniciatíva DEŇ BEZ UMENIA, stretnutia partnerov iniciatívy v Martine a v Bratislave, konferencia *Načo festival?* v Banskej Bystrici, intervencie do verejného priestoru v rámci projektov *Aj toto je umenie* a *Art in City(light)*, divadelný kvíz v rámci *Noci divadla*),
- celoročnými aktivitami projektu *Darujem ti tulipán* (1 x týždenne workshopy, integrované tvorivé zázajdy Májový tulipán, Biely tulipán, výstavy prác detí v obchodných centrách a firmách, verejná aukcia, vianočné trhy, vydávanie letákov a portfólií). ADN sa podieľa aj na celoslovenskej zbierke Hodina deťom.

■ ■ Medzinárodný festival Divadelná Nitra 2014 v číslach

■ motto, podtitul:

Načo umenie? / Art what for?

na čo slúži umenie, aký má význam pre človeka a pre spoločnosť, aké je jeho postavenie, kto ho potrebuje, navštevuje, kto ho má podporovať? Načo umenie?

■ hlavný organizátor

Asociácia Divadelná Nitra

■ hlavní spoluorganizátori

Divadlo Andreja Bagara v Nitre
Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre
Nitriansky samosprávny kraj
Mesto Nitra
Divadelný ústav, Bratislava

■ základné informácie

- 23. ročník najväčšieho divadelného festivalu a jednej z najvýznamnejších kultúrnych udalostí na Slovensku
- pod záštitou ministra kultúry Slovenskej republiky Mareka Maďariča, predsedu Nitrianskeho samosprávneho kraja Milana Belicu a primátora Mesta Nitra Jozefa Dvonča
- **nosná téma, kvalitný a priťažlivý program, konceptuálny a interaktívny charakter, pôsobivý vizuál, vysoká návštevnosť, veľký záujem médií, dobrá organizácia, priateľská atmosféra**

■ hlavný program

Bez názvu č. 1 // Opera Herberta Fritscha (Nemecko) • **Europeana, Stručné dejiny dvadsiateho storočia** (Slovensko) • **Pálenie kníh** (Belgicko) • **Cisárska TV, Uhorsko** (Maďarsko) • **Svedectvo krvi** (Slovensko) • **Láskavé bohyně** (Slovensko) • **Sokol!** (Slovinsko) • **Potkany** (Slovensko) • **Kapitál** (Slovensko) • **Zlaté šesťdesiate alebo Denník Pavla J.** (Česká republika)

10 inscenácií zo 6 krajín vrátane Slovenska – spolu **12** predstavení / **3 346** divákov / **90,79 %** návštevnosť

■ Festival Plus

Dogville (Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre) • **Majster a Margaréta** (Teatro Tatro) • **Chlapci, ktorí sa radi hrajú s bábikami** (ALT@RT, Praha) • **2'16'' a pol: Vesmírna odysea** (Stanica Žilina-Záriečie) • **výlet za divadlom do Žiliny: Informátori** (Farma v jeskyni, Praha)

6 inscenácií z 2 krajín vrátane Slovenska – spolu **8** predstavení / **1 128** divákov / **102,21 %** návštevnosť

■ sprievodný program

- **iné_námestie / umenie vo verejnom priestore** – pouličné podujatia z oblasti súčasného divadla, tanca a výtvarného umenia, fest_dizajn market
- **Festival deťom** – divadelné predstavenia pre deti a ich rodičov a pre školy
- **Biela noc** – nočná prehliadka výstav Nitrianskej galérie, Ponitrianskeho múzea a Synagógy a podujatia v uliciach centra mesta
- **Hudba z fontány** – koncerty súčasnej hudby a netradičné hudobné projekty v netradičnom priestore
- **Načo film?** – filmové projekcie
- **Výtvarné umenie** – *Art in City(light)*, *Aj toto je umenie*, *Parking Day* – výstavy, inštalácie, akcie, workshopy

46 podujatí / približne **3 500** návštevníkov

■ pracovný a spoločenský program

- **Načo umenie?** – verejná debata s odborníkmi so zahraničnou účasťou
- **Raňajky s...** – diskusia s tvorcami inscenácií
- **Každá spoločnosť potrebuje umenie** – študentský duel
- **Načo divadlo? / Sprítomňovanie divadelnej minulosti** – prezentácia DVD Divadelného ústavu
- **Dosky 2013** – 19. ročník Divadelných ocenení sezóny
- **spoločenské stretnutia** – prijatia hostí, čaše vína, úvodný koktail, prijatie zo strany veľvyslanca SRN
- **Deň bez umenia** – 1. október 2014 – diskusia s ľuďmi v centre mesta o potrebe umenia

11 podujatí / 941 účastníkov a hostí

■ vzdelávací program

Darujem ti tulipán – integračné umelecké aktivity pre slabozraké a nevidiace deti, siedmy ročník

6 podujatí / 68 účastníkov

■ organizácia festivalu

- hlavný organizátor: **1**
- hlavní spoluorganizátori: **5** subjektov
- spoluorganizátori: **9** subjektov (Nitra, Bratislava, Košice)
- Umelecká rada: **6** ľudí
- členovia štábu: **17** ľudí
- technický a obslužný personál programu: **40** ľudí
- externí spolupracovníci: **50** jednotlivcov a firiem
- dobrovoľníci: **140**

■ podpora

- donori: **15** inštitúcií
- mediálni partneri: **23** subjektov
- partneri z podnikateľskej a verejnej sféry: **38** firiem a inštitúcií

■ účinkujúci a účastníci

- inscenačné tímy v hlavnom programe: **237** členov
- účinkujúci v sprievodnom programe: **270**
- individuálni účastníci festivalu: **110**, z toho:
 - zo zahraničia: **30**
 - zo Slovenska: **80** (z toho novinárov **27**)

■ mediálne výstupy a kampaň

- **300** reprezentatívnych mediálnych výstupov v internetových, printových a audiovizuálnych médiách na Slovensku, **20** v zahraničí*
 - počet uverejnených inzercií: **3**
 - počet odvysielaných 30´ spotov: **460** v televíziách, **113** v rozhlase
 - počet zobrazení bannerov: **6** internetových adries
- *reflexia v zahraničných médiách pokračuje*

■ návštevnosť stránky www.nitrafest.sk

1. január – 30. október 2014:

16 231 originálnych prístupov (jednotlivcov) z **99** krajín

25 445 návštev

93 421 zobrazení jednotlivých stránok (klikov)

z toho: 1. september – 2. október 2014:

8 747 originálnych prístupov (jednotlivcov) zo **65** krajín

13 725 návštev

denný priemer návštev – **428**

najvyšší počet návštev počas dňa – **1 451** (sobota 27. septembra 2014)

56 145 zobrazení jednotlivých stránok (klikov)

■ **návštevnosť stránky www.facebook.com/divadelna.nitra**

- aktuálny stav počtu fanúšikov FB stránky, teda aktívnych návštevníkov, ktorí stránku označili „páči sa mi to“ alebo zdieľali: **3 492** z **89** krajín,
- priemerný dosah príspevkov v exponovanom čase 1. august – 30. október 2014: **4 000** videní
- maximálny dosah príspevku – **21 264** videní (1. august 2014)

■ ■ pozitíva / negatíva – plusy / mínusy

plusy

- ➔ nosná téma figurujúca samostatne aj ako podtitul festivalu
- ➔ téma vzbudzujúca záujem verejnosti, kultúrnych operátorov i médií, frekventovaná dlho pred konaním festivalu v podobe samostatnej stránky, verejnej diskusie a aktivít
- ➔ pôsobivý vizuál umožňujúci mutácie pre mnohé výstupy a aktivity
- ➔ konceptuálny a interaktívny charakter festivalu
- ➔ umelecky kvalitný a divácky príťažlivý program
- ➔ v prevažnej väčšine nová tvorba – divadelná, výtvarná, hudobná
- ➔ silní headliner v podobe špičkových inscenácií
- ➔ koncepcne rozvinutá a programovo dobre zastúpená sekcia Festival Plus
- ➔ originálne a objavné časti sprievodného programu v oblasti vizuálneho umenia reflektujúce tému festivalu
- ➔ vysoká návštevnosť podujatí, pri hlavnom programe vyššia ako v roku 2013
- ➔ on line predaj vstupeniek a vyšší objem predaja ako v roku 2013
- ➔ vyššie tržby z predstavení
- ➔ zintenzívnenie komunikácie a PR, rozvoj komunikačných nástrojov, efektívne PR
- ➔ dobre nastavená mediálna kampaň, mimoriadny záujem médií
- ➔ veľký priestor vo verejnoprávnych médiách, monotematické relácie
- ➔ podujatie na štandardnej európskej úrovni schopné riskovať, prinášajúce nové impulzy a podporujúce myslenie o divadle a o svete

mínusy

- ➔ zmenená finančná situácia festivalu po ukončení grantu z Európskej komisie (strategický partner v rokoch 2011 – 2013), zásadné zníženie (MK SR) a úplný výpadok strategických príjmov (V4)
- ➔ v dôsledku finančnej situácie skrátená dĺžka hlavného programu (zo 6 na 4 dni), znížený počet prezentovaných krajín a inscenácií
- ➔ znížený počet sprievodných podujatí a divákov sprievodného programu
- ➔ pokles počtu individuálnych zahraničných hostí festivalu
- ➔ slabá odborná reflexia festivalu na Slovensku v odborných periodikách a mienkotvorných médiách

■ ■ t é m a

■ **Východiská témy 23. ročníka festivalu Načo umenie?** sú obsiahnuté v rôznych materiáloch (na www stránke Načo umenie?, v zadaniach oslovených účastníkov rovnomennej verejnej diskusie, v bulletine verejnej diskusie).

K základným úvahám patrí:

■ V súvislosti s morálnym úpadkom súčasnej spoločnosti, prevahou konzumného spôsobu života a celkovou ľahostajnosťou k človeku a prírode sa chceme zamyslieť nad úlohou umenia a jeho možnosťou ovplyvniť charakter i duchovný rozmer človeka. Chceme upozorniť na spojitosť medzi stavom spoločnosti a postavením umenia v nej. Chceme vyzdvihnúť význam umenia pri rozvoji osobnosti, jeho kreatívny aj ekonomický potenciál. Chceme hovoriť o umení, ktoré prináša radosť, poznanie, poučenie, útechu. Ktoré učí empatii, rozvíja myslenie a kreativitu, pomáha chápať zložitost' sveta a má schopnosť pomáhať pri riešení sociálnych, ekonomických či vedeckých problémov spoločnosti.

■ Súčasťou teoretických materiálov je aj séria otázok, kladená v diskusiách: *Čo je umenie? Aká je/môže byť jeho definícia, vymedzenie? Aké sú úlohy, poslanie, zmysel umenia? Čo umenie môže poskytovať? Čím je jedinečné? Aký vplyv má umenie na spoločnosť a aký spoločnosť na umenie? Aký je vzťah umenia a iných oblastí činnosti a myslenia – vedy, histórie, ekonomiky, politiky? Čo ovplyvňuje tento vzťah a ako sa môže meniť? Aký význam má umenie pre jednotlivca, pre spoločnosť? Uvedomujeme si význam umenia pre náš život? Aké je vnímanie umenia dnes? U reprezentácií, u verejnosti. Kto umenie vlastne potrebuje? Aké je postavenie umenia v súčasnej spoločnosti? Aké v konkrétnom štáte? Na Slovensku, v iných krajinách. Aké miesto tam zaujíma umenie v hierarchii spoločenských hodnôt? Aká je alebo má byť miera sebestačnosti umenia alebo naopak – jeho podpory? Čo alebo kto má podporovať rozvoj umenia? A čo rozvoju umenia bráni? Aká je podpora umenia v konkrétnej krajine? Aké formy a proporcie? Aké perspektívy? Čo otázka výchovy k umeniu? Je výchova k umeniu potrebná? Ak áno, aké sú alebo môžu byť jej formy? Kto má mať výchovu k umeniu na starosti? Môžeme žiť bez umenia? Aký by to bol život? Načo teda umenie?*

Jednotlivé výstupy témy (chronologicky):

- nová webová stránka Načo umenie? (od 20. mája 2014): vizuál, názory osobností písomne i formou video nahrávok, verejná diskusia, interaktívne prvky, program, aktivity, prelinky, odborný background
- iniciatíva DEŇ BEZ UMENIA: vizuál, tlačové správy, výzvy, letáky, spoločné stretnutia partnerov (26. júna 2014, SKD Martin, 8. septembra 2014, Slovenské národné divadlo), aktivity partnerov, koordinácia spoločného Dňa bez umenia. Deň bez umenia počas MF DN (1. októbra 2014 – pešia zóna Nitra)
- program Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra 2014, 26. september – 1. október 2014 (inscenácie hlavného programu a Festivalu Plus, sprievodné podujatia, verejné debaty profesionálov i študentov)
- satelitné vlastné projekty na tému *Aj toto je umenie*, Art in City(light)
- účasť v diskusiách: Načo festival? (23. 9. 2014 BDNR Banská Bystrica), Načo umenie? (27. 9. 2014 Nitra), Kultúra (ne)potrebná (22. 10. 2014, A4 Bratislava)

NACO UMENIE?

WWW.NACOUMENIE.SK DISKUSIA O VÝZNAME A POSTAVENÍ UMENIA • NÁZORY VEREJNOSTI A ODBORNÍKOV • ZAPOJTE SA

PRÍSPEVKY + PRIDAŤ PRÍSPEVOK | O TÉME | O NÁS | KONTAKT DEŇ BEZ UMENIA

Predstavte si, že sa jedného dňa zobudíte, chcete si pustíť hudbu a – hudby niet. Nehrajú divadlá ani kiná. Galérie, múzeá a knižnice sú zavreté. Zmizla architektúra, dokonca ani svoje obľúbené dizajnové kúsky nenájdete. Je ticho a pusto. Svet sa ocitol bez umenia. Aký to bude svet?

- DEŇ BEZ UMENIA je spoločná iniciatíva kultúrnych inštitúcií na Slovensku, ktoré chcú upozorniť verejnosť aj reprezentácie tohto štátu na dôležitosť existencie umenia. Má vyvolať predstavu, aké by to bolo, keby sme prišli o možnosť vidieť divadelné predstavenie, vypočuť si knihu, prečítať si knihu, ísť do kina, na galériu alebo múzeum. Má znovuzísť diskusiu o význame a postavení umenia v živote Slovenska i

ČÍTANIE K TÉME

- > European Commission - EUROBAROMETER Results for Slovakia
- > Kultúrne a kreatívne priemysly vo vybraných krajinách EÚ
- > Babiš kultúre škrtne miliardu
- > Rezort kultúry pripravil cestovnú mapu na rozvoj oblasti kultúry
- > U. Elbak a A. Vassiliou: Prečo cesta z krízy vedie cez kultúru a umenie
- > Jiří Šípek: Umění je zdravé
- > Pier Luigi Sacco o umení a ekonomike

Stránka s názvom **Načo umenie?** vznikla ako platforma na vyjadrenie a uverejňovanie názorov a zhromažďovanie informácií na tému významu a postavenia umenia na Slovensku aj v zahraničí. Má upozorniť na problémy, získať rôzne názory, vyvolať verejný diskurz, hľadať odpovede, ale aj pomôcť k zmene postoja elít a širokej verejnosti k umeniu.

Do iniciatívy DEŇ BEZ UMENIA sa zapojilo 36 veľmi rôznorodých kultúrnych organizácií na Slovensku, od národných erbových inštitúcií až po centrá kultúry v regiónoch, dokonca aj niektoré zahraničné inštitúty. Intenzita ich aktivít bola rôzna – od čiernych pások vizuálu na programových plagátoch a weboch, cez diskusie a ankety s návštevníkmi, až po spoločné stretnutia partnerov. Vrcholom iniciatívy celoslovenského významu bolo 2. verejné stretnutie partnerov 8. 9. 2014 v SND Bratislava aj za účasti médií.

Partneri iniciatívy DEŇ BEZ UMENIA:
AIR Center, Dolný Kubín, Asociácia Divadelná Nitra, A4 – priestor súčasnej kultúry Bratislava, Akropola Kremnica, Bábkové divadlo na Rázcestí Banská Bystrica, Čerstvé Ovocie, n.o., Divadlo Andreja Bagara v Nitre, Divadlo elledanse, Bratislava, Divadlo Jána Palárika v Trnave, Divadlo Pôtoň, Bátovce, Divadelný ústav – Štúdio 12, Dom umenia / Kunsthalle Bratislava, Filmový klub v Múzeu SNP, Banská Bystrica, Galéria Jána Koniarka v Trnave, Goetheho inštitút Bratislava, Katedra divadelných štúdií DF VŠMU, Katedra divadelného manažmentu DF VŠMU, Kino Film Europe, Bratislava, Kinoklub Tatra Nitra, Krajská knižnica Karola Kmetka v Nitre, Krajské osvetové stredisko v Nitre, Mesto Nitra – Synagóga, Mestské divadlo – Divadlo z Pasáže, n.o., Banská Bystrica, Mestské divadlo Žilina, Nitrianska galéria, Opera Slovakia, OZ LUNETRDLO, Partizánska Ľupča, Poľský inštitút Bratislava, Scénická žatva 2014, 92. ročník celoštátnej súťažnej prehliadky slovenských, divadelných súborov, Slovenská národná galéria, Slovenské centrum dizajnu, Slovenské komorné divadlo Martin, Slovenské národné divadlo, Stanica Žilina – Záriečie, Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre, Štátne divadlo Košice.

■ ■ hlavný program – tendencie / vrcholy / návštevnosť

Počas ■ **4 dní** prezentácie hlavného programu vystúpilo ■ **10 súborov zo 6 krajín** vrátane Slovenska, z toho bolo 5 inscenácií zahraničných a 5 slovenských:

Bez názvu č. 1 // Opera Herberta Fritscha (Nemecko) • **Europeana, Stručné dejiny dvadsiateho storočia** (Slovensko) • **Pálenie kníh** (Belgicko) • **Cisárska TV, Uhorsko** (Maďarsko) • **Svedectvo krvi** (Slovensko) • **Láskavé bohyně** (Slovensko) • **Sokol!** (Slovinsko) • **Potkany** (Slovensko) • **Kapitál** (Slovensko) • **Zlaté šesťdesiate alebo Denník Pavla J.** (Česká republika)

Spolu sa za odohralo v hlavnom programe Medzinárodného festivalu DN ■ **12 predstavení** vo dvoch divadlách v Nitre, ktoré videlo **3 346** divákov, čo je **90,79 %** návštevnosť ponúknutej kapacity miest.

porovnanie:

- počet prezentovaných krajín: 9 v roku 2013, 6 v roku 2014, rozdiel = v roku 2014 o tri krajiny menej
- počet prezentovaných inscenácií v hlavnom programe: 13 v roku 2013, 10 v roku 2014, rozdiel = v roku 2014 o tri inscenácie menej, avšak kompenzovaný 5 inscenáciami Festivalu Plus
- počet predstavení hlavného programu: 19 v roku 2013, 12 v roku 2014, rozdiel = v roku 2014 o 7 predstavení menej, avšak kompenzovaný 8 predstaveniami Festivalu Plus
- počet divákov hlavného programu: 3 600 v roku 2013, 3 346 v roku 2014, rozdiel = v roku 2014 o 254 divákov menej, avšak Festival Plus 1 109 divákov
- návštevnosť hlavného programu: 80 % v roku 2013, 90,79 % v roku 2014, rozdiel = nárast o vyše 10 % (Festival Plus dokonca 102 %)

■ **Podtitul Načo umenie?** vytvoril silnú synergickú os ročníka a prepojil navzájom hlavný program s ostatnými zložkami programu festivalu. Táto sústredenosť na tému a vnútorný potenciál projektu sa stali magnetom pre návštevníkov i médiá. Svojím spôsobom – najmä v slovenskom kontexte – išlo o originálny koncept vnímania aktuálnej spoločenskej témy. Možno povedať, že Divadelná Nitra priniesla do verejného priestoru novú agendu, ktorej niektoré aktivity majú presah poza festival, teda existujú aj po jeho skončení.

Hlavný program predstavil prevažne ■ **diela novej drámy**, resp. pôvodnej scénickej tvorby a ■ **niekoľko režisérov**, ktorí sa v Nitre svojou tvorbou ešte neprezentovali (Max Fritsch, Iztok Kovač, Jan Mikulášek, Ján Luterán, Pieter de Buysser). Zároveň na festival prostredníctvom svojich diel opäť zavítali ■ **renomované osobnosti** ako je Janez Janša, Béla Pintér alebo Agnieszka Olsten.

Žánrovo a druhovo išlo o ■ **rozmanitý program**, od súčasnej opery, cez politickú frašku, až po úvahy tvorcov o tanci, inscenovanie klasickej drámy i dramtizáciu memoárov či filozofických úvah.

Na koncepcii a selekcii pracovala ■ **Umelecká rada** v zložení zahraničnej časti: Marina Vannayová, Maja Hrišik, Dáša Čiripová, Ján Šimko, Miroslav Zwiefelhofer. Kurátorom ■ **slovenskej časti programu**, ktorá sa zostavuje kurátorsky už štvrtý rok (2011 – Rastislav Ballek, 2012 – Marián Amsler, 2013 – Peter Pavlac), bol Svetozár Sprušanský. Jeho pozornosť sa sústredila na činoherné repertoárové divadlá, čo dalo programu punc kvality, ale aj klasického charakteru výrazových prostriedkov (s výnimkou *Svedectva krvi* zo Štátneho divadla Košice).

K ■ **najzaujímavejším inscenáciám** MF Divadelná Nitra 2014 nesporne patrilo dielo nemeckého súboru Volksbühne *Bez názvu č. 1 / Opera Herberta Fritscha* v réžii Herberta Fritscha, ktoré otváralo festival. Inscenácia bola prezentovaná ako headliner programu a svoju povest' provokatívneho a dokonalého diela obhájila. K špičkovým patrila aj inscenácia

pražského Divadla Na zábradlí *Zlaté šesťdesiate alebo Denník Pavla J.* v réžii Jana Mikuláška, ktorá vzbudila vrúcne prijatie naprieč viacerými generáciami.

Aktuálne témy v podobe autorskej spovede zazneli v belgickom *Pálení knih* od Pietera de Buysser, ako aj v slovinskej two men show *Sokol!* dvoch legendárnych osobností performatívneho umenia Iztoka Kovača a Janeza Janšu (pôvodným menom Emil Hrvatin).

Pozitívny divácky ohlas vyvolala súčasná politická fraška *Cisárska TV, Uhorsko* v réžii Bélu Pintéra z Budapešti.

Pozornosť zahraničných hostí tiež vzbudili niektoré inscenácie slovenských divadiel – *Europeana, Stručné dejiny dvadsiateho storočia* Slovenského komorného divadla Martin a *Svedectvo krvi* ŠD Košice.

K ■ **divácky najúspešnejším** inscenáciám hlavného programu sa okrem maďarskej a českej zaradila martinská *Europeana* a najmä klasicky podané *Láskavé bohyně* Michala Vajdičku v hviezdnom obsadení členov Činohry Slovenského národného divadla. Trochu v tieni tohto úspechu zostala generačná výpoveď o súčasnom svete *Kapitál* Divadla Aréna v réžii Martina Čičváka i klasická sociálna dráma *Potkany* s výbornými hereckými výkonmi pod taktovkou hostujúceho Romana Poláka (Divadlo Andreja Bagara v Nitre).

Atraktivnosť hlavného programu sa prejavila aj na celkovej ■ **návštevnosti**, ktorá bola podstatne vyššia ako v roku 2013. Na návštevnosti sa iste odrazilo aj dobré PR festivalu, ako aj druhý rok fungovania on line predaja vstupeniiek a skorší termín začiatku predaja ako po minulých rokoch.

Možno konštatovať, že hlavný program Divadelnej Nitry 2014 naplnil jeden z dlhodobých koncepčných zámerov festivalu, a to je ■ **objaviteľský charakter: nové inscenácie, nové texty, nové mená, nové tendencie, nové témy.**

■ ■ Festival Plus – tendencie / vrcholy / návštevnosť

■ Festival Plus

Dogville (Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre) • **Majster a Margaréta** (Teatro Tatro) • **Chlapci, ktorí sa radi hrajú s bábikami** (ALT@RT, Praha) • **2´16´´ a pol: Vesmírna odysea** (Stanica Žilina-Záriečie) • **výlet za divadlom do Žiliny: Informátori** (Farma v Jeskyni, Praha)

6 inscenácií z 2 krajín vrátane Slovenska – spolu 8 predstavení / 1 128 divákov / 102,21 % návštevnosť

Jedným zo zaujímavých krokov bolo znovu zavedenie ■ **sekcie Festival Plus**, v rámci ktorej boli uvedené inscenácie rozvíjajúce tému festivalu *Načo umenie?* – ponúkali rôzne druhy tvorby, uhly pohľadu, spôsoby spracovania, rôznorodosť tém, nezvyčajnosť konceptu, pričom cieľom bolo osloviť rôzne cieľové skupiny divákov – strednú generáciu, mladých, ale aj deti a ich rodičov. Festival tak chcel ukázať, že súčasné umenie nie je nuda, povinná jazda raz/dva razy do roka za kultúrou či nanútená povinnosť v rámci školského organizovaného predstavenia, ale že umenie môže priniesť veľké emócie, neobyčajný zážitok, môže zaujať, pomôcť pochopiť, poučiť, upozorniť, zabaviť či prekvapiť.

■ **Najatraktívnejšou inscenáciou** Festivalu Plus (a pre niektorých aj celého festivalu) bola inscenácia Teatra Tatra *Majster a Margaréta* v réžii Ondreja Spišáka. Dlho očakávané dielo, ktorého všetky tri predstavenia uvedené v rámci programu festivalu boli vypredané už v prvej polovici septembra, sprevádzali nadšené divácke reakcie a pozitívne prijatie od širokej diváckej, ale aj odbornej verejnosti. Šapitó Teatra Tatra tvorilo tiež dôležitú súčasť námestia a dopĺňalo jeho atmosféru.

Tanečné predstavenia sú na Divadelnej Nitre vždy očakávané a vyhľadávané. Nebolo to inak ani s inscenáciou *Chlapci, ktorí sa radi hrajú s bábikami* (Boys Who Like to Play with Dolls) Petra Šavela a Terezy Ondrovej, ktorí už (nielen) za tento projekt získali aj množstvo ocenení. Sála Synagógy bola vypredaná, inscenácia bola dobrým príspevkom k téme festivalu.

Pri predstaveniach Festivalu Plus sprievodného programu bolo nevýhodou, sa prekrývali s hlavným programom. Inscenácia *2'16" a pol: Vesmírna odysea* Mareka Piačeka z kultúrneho uzla Stanica Žilina-Záriečie sa hrala aj ■ **pre školy**, záujem verejnosti o nedeľné predstavenie však nebol dostačujúci. Festival Plus otvárala inscenácia Starého divadla Karola Spišáka *Dogville* v réžii Šimona Spišáka a uzatváral autobusový zájazd na *Informátorov* Viliama Dočolomanského a jeho Farmy v jeskyni, ktorí sa hrali v Žiline a stali sa vhodným vyjadrením témy festivalu. Týmto predstavením sa začala špeciálna programová línia ADN „výlet za divadlom“ ako celoročná aktivita predstavujúca kvalitné divadlo aj mimo Nitry.

■ ■ sprievodný program – tendencie / vrcholy / návštevnosť

■ **Sprievodný program** pokračoval v rozvíjaní nových koncepcných prvkov a línií, z ktorých najdôležitejšími boli:

- **iné_námestie / umenie vo verejnom priestore** – pouličné podujatia z oblasti súčasného divadla, tanca a výtvarného umenia, fest_dizajn market
- **Festival deťom** – divadelné predstavenia pre deti a ich rodičov a pre školy
- **Biela noc** – nočná prehliadka výstav Nitrianskej galérie, Ponitrianskeho múzea a Synagógy a podujatia v uliciach centra mesta
- **Hudba z fontány** – koncerty súčasnej hudby a netradičné hudobné projekty v netradičnom priestore
- **Načo film?** – filmové projekcie
- **Výtvarné umenie** – *Art in City(light)*, *Aj toto je umenie*, *Parking Day* – výstavy, inštalácie, akcie, workshopy

46 podujatí / približne 3 500 návštevníkov

porovnanie:

- počet prezentovaných podujatí: 78 v roku 2013, 46 v roku 2014, rozdiel = v roku 2014 o 32 podujatí menej (časť podujatí sa pretavila do Festivalu Plus, časť sa z dôvodov racionalizácie a finančných zredukovala v rámci koncepcie premeny kvantity na kvalitu)
- počet divákov sprievodného programu: 8 500 v roku 2013, 3 500 v roku 2014, rozdiel = v roku 2014 o 5 000 divákov menej (treba vziať do úvahy 1 100 divákov Festivalu Plus a zníženie počtu divákov vzhľadom na zníženie počtu podujatí)

Sprievodný program MF DN 2014 bol v mnohých ohľadoch ■ **prínosný a originálny**.

V rôznych sekciách predstavil veľmi rôznorodé umelecké diela pre všetky druhy publika na rôznych miestach Nitry.

Z predstavení pre deti zaujal výborný koncept ■ **projektu pre batolátá** *Farbatolárium* Bábkového divadla na Rázcestí Banská Bystrica, ako aj predstavenia rodinného programu na námestí (*Ryba Rohatá*, Bábkové divadlo Žilina, *Dve rozprávky na brušku*, BDNR Banská Bystrica).

Zaujímavým príspevkom do ■ **streetartovej časti** programu bolo tanečné predstavenie Divadla Continuo *Stena*, performancia *Rádio Bolehlav* skupiny Depresívne deti pripravená na tému festivalu, Bar code DJ's – hudba čiarových kódov veľmi vhodne korešpondujúca s témou festivalu, koncerty Komorný orchester ZOE, Contemporary quartet, Dominika Titková and friends, ktoré vytvorili atmosféru.

Jedným ■ **z najprogresívnejších výstupov** sprievodného programu Divadelnej Nitry 2014 bol komplex aktivít v sekcii Výtvarné (vizuálne) umenie. Kurátor Daniel Dida priniesol zaujímavý koncept, ktorý v spolupráci s organizátormi festivalu dopracoval do presvedčivej formálnej i obsahovej podoby, organicky vychádzajúcej z témy *Načo umenie?*. Výstupmi boli autonómne akcie, ako napr. *Art in City(light)*, *Aj toto je umenie*, *Parking day*, ako aj inštalácie vo výkladoch alebo na námestí (Katedrála z lešenia). Mnohé z nich ponúkajú rozvíjanie aj pre budúcnosť (*Aj toto je umenie*, *Art in City(light)*, *Parking day*).

Komunikácia so súčasným výtvarným umením a priama zaangažovanosť mladých výtvarných umelcov ideálne podporila nielen konceptuálny charakter festivalu, ale aj jeho tému.

Sprievodný program mal v roku 2014 svoje ■ **výrazné kvality**, jeho dramaturgia sa jasne posunula k súčasnému umeniu, originálnym obohatením bolo spojenie s témou *Načo umenie?* a jej dotvorenie.

■ ■ pracovný a spoločenský program

■ V pracovnom programe DN 2014 sa v súlade s dlhodobou koncepciou rozvíjania myslenia o divadle a svete, udržiavania permanentnej platformy kritického myslenia i v záujme vyvolania diškurzu o hlavnej téme najväčší dôraz kládol na verejné diskusie.

- **Načo umenie?** – verejná debata s odborníkmi so zahraničnou účasťou
- **Raňajky s...** – diskusie s tvorcami inscenácií
- **Každá spoločnosť potrebuje umenie** – študentský debatačný duel
- **Načo divadlo? / Sprítomňovanie divadelnej minulosti** – prezentácia DVD Divadelného ústavu
- **Dosky 2013** – 19. ročník Divadelných ocenení sezóny
- **spoločenské stretnutia** – prijatia hostí, čaše vína, úvodný koktail, prijatie zo strany veľvyslanca SRN
- **Deň bez umenia** – 1. október 2014 – diskusie s ľuďmi v centre mesta o potrebe umenia

11 podujatí / 941 účastníkov a hostí

porovnanie:

- počet organizovaných podujatí: 24 v roku 2013, 11 v roku 2014, rozdiel = v roku 2014 o 13 podujatí menej (časť podujatí sa uskutočnila celoročne, t. j. mimo festivalu)
- počet účastníkov pracovného programu: 918 v roku 2013, 941 v roku 2014, rozdiel = v roku 2014 o 23 účastníkov viac

Najvýznamnejšou aktivitou pracovného programu bola ■ **verejná debata s názvom Načo umenie?**. Prítomnosť odborníkov rôznych profesií i zahraničného hosta, ako aj snímanie debaty pre reláciu RTVS Pod lampou (debatu moderoval Štefan Hríb) pritiahli pozornosť nielen odbornej, ale aj laickej verejnosti a zviditeľnili tému festivalu i jednotlivé argumenty. Zostrieh debaty vysielala nedlho po festivale Dvojka RTVS.

Novinkou bol ■ **debatačný duel študentov**, ktorý pripravila Asociácia Divadelná Nitra v spolupráci so Slovenskou debatnou asociáciou. Dve skupiny študentov z Bratislavy za účasti nitrianskych študentov v publiku si vymieňali argumenty k téze *Každá spoločnosť potrebuje umenie*.

Overený formát ■ **Raňajky s...** uviedol mnohých zaujímavých tvorcov inscenácií – režisérov, dramatikov, hercov. K najzaujímavejším patrili Herbert Fritsch, Iztok Kovač a Janez Janša, ale aj Ondrej Spišák alebo Agnieszka Olsten.

Významnou súčasťou programu festivalu je aj ■ **networking a prezentácie projektov**. V roku 2014 sa konala prezentácia projektu Divadelného ústavu pod názvom *Načo divadlo? / Sprítomňovanie divadelnej minulosti*.

Divadelný ústav pripravil v spolupráci s Nitrianskou galériou aj ■ **reprezentatívnu výstavu** významného slovenského scénografa Jozefa Cillera pod názvom *Na/Čo je scénografia*.

Súčasťou programu Divadelnej Nitry 2014 boli aj spoločenské podujatia – prijatia významných hostí, čaše vína, úvodný koktail, koktail veľvyslanca Nemeckej spolkovej republiky a iné.

Na pomedzí pracovných podujatí, sprievodného programu a spoločenských akcií sa nachádza slávnostný ceremoniál odovzdávania Divadelných ocenení sezóny. ■ **Dosky 2014** sa v prvý deň festivalu uskutočnili po 19-ty raz.

■ ■ vzdelávací program

Asociácia Divadelná Nitra pokračovala aj v roku 2014 v línii ■ **neformálneho vzdelávania**.

■ **Darujem ti tulipán** – integračné umelecké aktivity pre slabozraké a nevidiace deti, siedmy ročník
6 podujatí / 68 účastníkov.

porovnanie:

- počet organizovaných podujatí: 4 v roku 2013, 6 v roku 2014, rozdiel = v roku 2014 o 2 podujatia viac (plus časť podujatí sa uskutočnila celoročne, t. j. mimo festivalu a aj mimo Nitry)
- počet účastníkov podujatí vzdelávacieho programu: 60 v roku 2013, 68 v roku 2014, rozdiel = v roku 2014 o 8 účastníkov viac (akcie Darujem ti tulipán majú zároveň účasť širšieho publika – v centre Mlyny aj na pešej zóne)
- aktivity programu Ako na divadlo sa v roku 2014 neuskutočnili, z hľadiska náplne ADN ich nahradili aktivity iniciatívy Deň bez umenia

Akcie projektu Darujem Ti tulipán ■ **zviditeľnili tému festivalu** aj mimo Nitry niekoľko mesiacov pred jeho konaním, v priestoroch Obchodného centra v strede Nitry zase predstavovali, okrem iného, neoceniteľné PR festivalu.

Od júna do konca septembra sa konali tieto akcie: tvorivý integračný workshop *Tulipán na zelenej lúke 1*, 3. jún 2014, veľkoplošný múr ZŠI Svrčia ul., Bratislava; tvorivý integračný workshop *Tulipán na zelenej lúke 2*, 12. september 2014, Hradný kopec, Bratislava; tvorivý integračný workshop *Tulipán na zelenej lúke 3*, 26. september 2014, OC MLYNY a Svätoplukovo nám., Nitra; tvorivý workshop bubnovania (Thierry Ebam), 26. september 2014, TULIPstan, Kupecká ul., Nitra; výstava *Umenie nevidiacich detí / načo umenie?*, 25. – 30. september 2014, OC MLYNY, Nitra; TULIPstan, 23. – 30. september 2014, Kupecká ul., Nitra.

V roku 2014 pokračovali aj aktivity projektu ■ **Paralelné životy – 20. storočie očami tajnej polície**, ktoré spočívali v realizácii minifestivalov na Slovensku i v zahraničí, vydávaní publikácií a premietaní dokumentárnych filmov, ktoré vznikli na tému projektu Paralelné životy.

■ ■ organizácia/partneri

Spolupráca s partnermi a spoluorganizátormi festivalu ■ **bola štandardná a kvalitná**. Mnohé práce a služby poskytovali partneri in kind. Pokles počtu partnerov a spolupracovníkov oproti roku 2013 sám osebe neznamenaá zmenu podmienok realizácie ani zníženie kvality organizácie.

■ organizácia festivalu

- hlavný organizátor: 1
- hlavní spoluorganizátori: 5 subjektov
- spoluorganizátori: 9 subjektov (Nitra, Bratislava, Košice)
- Umelecká rada: 6 ľudí
- členovia štábu: 17 ľudí
- technický a obslužný personál programu: 40 ľudí

- externí spolupracovníci: **50** jednotlivcov a firiem
- dobrovoľníci: **140**

porovnanie:

- oproti roku 2013 klesol počet spoluorganizátorov, spolupracovníkov, personálu i členov štábu
- počet dobrovoľníkov zostal zachovaný

podpora

- donori: **15** inštitúcií
- mediálni partneri: **23** subjektov
- partneri z podnikateľskej a verejnej sféry: **38** firiem a inštitúcií

porovnanie:

- oproti roku 2013 klesol počet donorov a mediálnych partnerov o dvoch
- počet partnerov zostal zachovaný

■ účinkujúci a účastníci

- inscenačné tímy v hlavnom programe: **237** členov
- účinkujúci v sprievodnom programe: **270**
- individuálni účastníci festivalu: **110**, z toho:

zo zahraničia: **30**

zo Slovenska: **80** (z toho novinárov **27**)

porovnanie:

- oproti roku 2013 stúpil počet členov inscenačných tímov (mierne v hlavnom, výrazne v sprievodnom programe)
- stúpil aj počet individuálnych účastníkov festivalu, ale v neprospech zahraničných (58 v roku 2013 a 30 v roku 2014)

■ PR / medializácia / propagácia

■ mediálne výstupy a kampaň

- **300** reprezentatívnych mediálnych výstupov v internetových, printových a audiovizuálnych médiách na Slovensku, **20** v zahraničí*
 - počet uverejnených inzercií: **3**
 - počet odvysielaných 30´ spotov: **460** v televíziách, **113** v rozhlase
 - počet zobrazení bannerov: **6** internetových adries
- *reflexia v zahraničných médiách pokračuje*

porovnanie:

- oproti roku 2013 výrazne klesol celkový počet mediálnych výstupov, inzercií aj zobrazení bannerov, čo odráža jednak nižšiu objednávku inzercie z finančných dôvodov a jednak presun záujmu o podujatia na internet, resp. sociálne siete
- počet zahraničných výstupov klesol len mierne
- počet odvysielaných spotov v televíziách sa nezmenil, mierne klesol počet v rádiách

■ návštevnosť stránky www.nitrafest.sk

1. január – 30. október 2014:

16 231 originálnych prístupov (jednotlivcov) z **99** krajín

25 445 návštev

93 421 zobrazení jednotlivých stránok (klikov)

z toho: 1. september – 2. október 2014:

8 747 originálnych prístupov (jednotlivcov) zo 65 krajín

13 725 návštev

denný priemer návštev – 428

najvyšší počet návštev počas dňa – 1 451 (sobota 27. septembra 2014)

56 145 zobrazení jednotlivých stránok (klikov)

porovnanie:

- návštevnosť stránky počas roka 2014 klesla oproti roku 2013 vo všetkých uvedených ukazovateľoch o cca 16 %, pričom počas intenzívneho obdobia medializácie a prípravy festivalu klesla v rôznych ukazovateľoch len o 3 – 11 %
- najvyšší počet návštev počas sledovaného dňa i počet krajín originálnych prístupov jednotlivcov oproti roku 2013 stúpil
- informácie o programe festivalu poskytovala aj stránka interticket, prostredníctvom ktorej sa uskutočňoval on-line predaj vstupeniek na festival

■ návštevnosť stránky www.facebook.com/divadelna.nitra

aktuálny stav počtu fanúšikov FB stránky, teda aktívnych návštevníkov, ktorí stránku označili „páči sa mi to“ alebo zdieľali: 3 492 z 89 krajín,

priemerný dosah príspevkov v exponovanom čase 1. august – 30. október 2014: 4 000 videní

maximálny dosah príspevku – 21 264 videní (1. august 2014)

porovnanie:

- Facebookové konto Divadelná Nitra získalo v roku 2014 436 nových fanúšikov, príspevky o novinkách, on-line predaji vstupeniek a o programe festivalu videlo 204 643 ľudí, čo je takmer trojnásobok roku 2013, príspevky sa na stránkach facebookov zobrazili 426 929-krát.

■ **Mediálna kampaň** Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra 2014 bola výrazná, dobre postavená a účinná. Jej zámerom bolo nielen zasiahnuť cieľové skupiny z hľadiska marketingu, ale aj priniesť informáciu o festivale širšej verejnosti a predovšetkým vyvolať celoslovenský záujem o tému festivalu, ktorá sa na istý čas stala témou verejného diskurzu.

ADN usporiadala od júla do konania festivalu ■ **dve tlačové konferencie** v Bratislave na pôde zahraničných kultúrnych inštitútov – svojich partnerov (29. júla 2014 v Balassiho inštitúte, 19. septembra 2014 v Goetheho inštitúte).

Počas roka 2014 vydala ADN:

- 17 tlačových správ v slovenskom jazyku (12 o MF DN a 5 o projekte Paralelné životy; je to o jednu TS viac ako v roku 2013, kedy bolo 16 TS)
- 7 tlačových správ v anglickom jazyku (je to o 5 menej ako v roku 2013, kedy bolo 12 TS)
- 8 newsletterov v slovenskom jazyku (o 4 menej ako v roku 2013, kedy bolo 12 NWSL)
- 5 newsletterov v anglickom jazyku (o 2 menej ako v roku 2013, kedy bolo 7 NWSL).

Celkovo sa v rámci PR ■ **tlačové správy** považujú za účinnejší nástroj ako schránkové informácie v podobe newsletterov, ktoré sa často považujú za spam, prípadne v záplave mailovej pošty sa vymazávajú. Preto počet TS v roku 2014 mierne stúpil. Počet tlačových správ do zahraničia v roku 2013 bol ovplyvnený aj vyšším PR medzinárodného koprodukčného projektu Paralelné životy.

■ **Vynikajúcimi nástrojmi** bolo využitie sociálnych sietí (najmä Facebooku), zhotovenie trailerov z predstavení a ich zverejňovanie na youtube,

Z hľadiska mediálnych partnerov bolo spoluprácou s vynikajúcimi výstupmi ■ **spolupráca s RTVS**, kde štvrtým rokom pokračovalo nakrúcanie **Festivalových minút** STV, ktoré boli v štyroch častiach uvedené vo večerných hodinách na Dvojke počas trvania festivalu. RTVS zabezpečila aj prevzatie verejnej debaty Načo umenie? ■ **v relácii Pod Lampou** (2. októbra 2014), ako aj sprostredkovanie slávnostného ceremonálu **DOSKY 2014**, vysielaného zo záznamu na druhý deň po udeľovaní (sobota 27. 9. 2014). Téma festivalu bola venovaná aj celá relácia ■ **Umenie 2014** (13. 12. 2014). Vynikajúca bola aj redakčná podpora zo strany Slovenského rozhlasu (Rádiá Slovensko, Regina, Devín, Patria a FM).

Jedným ■ **z najvýznamnejších partnerov** bola agentúra SITA, okrem mediálnych partnerov sa festivalu nadštandardne venovali aj denníky Pravda a SME. Za výbornú možno považovať aj spoluprácu s regionálnymi médiami – TV Central a MY Nitrianskymi novinami.

V roku 2014 sa z finančných dôvodov nevydával Festivalový denník.

■ **Návštevnosť stránky www.nitrafest.sk** po prvý raz za posledné roky klesla vo všetkých parametroch, a to najmä vďaka sociálnym sieťam, ktoré sa stávajú stále významnejším nástrojom komunikácie, priestorom na prezentáciu firiem, organizácií, umenia, preto mnoho inštitúcií vsádza energiu, kreativitu, priestor aj peniaze na takúto formu prezentácie.

Napriek uvedenému bolo založenie ■ **novej stránky www.nacoumenie.sk** dobrou voľbou, stránka by mohla slúžiť ako zaujímavý blog plný názorov a podnetných článkov.

Využitie ■ **Facebooku** sa v roku 2014 podstatne zintenzívnilo. Zásadne sa zvýšila komunikácia cez Facebook zdieľaním novinek, pridávaním videí, statusov, fotiek, trailerov predstavení, informácií zo zákulisia prípravy festivalu, informácií o on-line predaji vstupeniek, o prestaveniach a ich tvorcoch. ADN v roku 2014 znova objednala platenú facebookovú reklamu, čo za pomerne málo financií prinieslo výrazný efekt v náraste fanúšikov a prispelo aj k informácii o on-line predaji vstupeniek.

Medzinárodný festival Divadelná Nitra 2014 vydal niekoľko druhov ■ **informačných a propagačných materiálov**, ktoré slúžia nielen účastníkom, ale aj širokej verejnosti pred festivalom, počas neho i po ňom, dokonca katalógy sa prostredníctvom hostí a zastupiteľstiev SR dostávajú do mnohých krajín v zahraničí. V tomto zmysle sa už niekoľký rok vykonáva distribúcia tlačovín podľa prepracovaného a stále vylepšovaného plánu.

Vizuál Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra 2014 bol ■ **invenčný, pútavý a jeho zásluhou sa festival dokonale zviditeľnil**. Prečiarknuté slovo ART / UMENIE dobre symbolizovalo provokatívny charakter témy a dokumentovalo variabilitu vizuálnych prvkov. Vizuál patril k jedným z najlepších v histórii festivalu. Sprostredkoval základnú ideu festivalu i jeho tému *Načo umenie?*, bol dobre využiteľný vo všetkých podobách tlačených materiálov i veľkoplošnej reklamy, inšpiroval k novým mutáciám napríklad v banneroch, TV spote, na webovej stránke a podobne. Inšpirovali sa ním aj výtvarníci pri spracovaní 3D riešení priestorov konania festivalu, ako aj pri tvorbe samostatných diel *Art in City(light)* a *Aj toto je umenie*. Základné materiály sa vydávali v súlade s charakterom vizuálu v dvojfarebnom stvárnení a vo dvojjazyčných verziách (slovenský a anglický jazyk).

V oblasti tlačených materiálov sa prejavila ■ **tendencia šetrenia financií**, z navrhovaných krokov sa prijali tieto: prieskum trhu, zrušenie tlače ideového plagátu, zmenšenie počtu strán katalógu, zmenšenie rozsahu skladačky jej rozdelením na samostatné jazykové verzie.

■ **prehľad tlačенých materiálov MF DN 2010 – 2014**

Tlačovina	realizácia 2010	realizácia 2011	realizácia 2012	realizácia 2013	realizácia 2014
hlavičkový papier	elektronicky	elektronicky	elektronicky	elektronicky	elektronicky
novoročná pohľadnica	–	elektronicky	elektronicky	elektronicky + tlač 1 500 ks	elektronicky + tlač 1 000 ks
vizitky					7x80 ks
avízo / predbežný program	elektronicky	tlač 20 000 sponzorsky	elektronicky	elektronicky	elektronicky
samolepky, odznaky		-	-	1 000 ks	–
leták pre predstavenie v KE		3 000	tlač v KE	1 000	–
záložky do knihy		-	2 000	-	-
2 % kampaň	–	elektronicky	1 500	-	1 000 ks A5
Leták pre dobrovoľníkov					500 ks A5
programová skladačka	10 000 ks	10 000 ks	12 000 ks (skladačka)	10 000	jazyk. verzie 8 000 ks SJ 1 000 ks AJ
ideový plagát	450	–	600	500	–
programový plagát	450 ks	700 ks	600	500	500
reader / čítanka PLL SJ/AJ					2 x 1000 ks
velkoplošné bannery 150 x 150 cm					4 druhy
plachta na priečelie					1
city lighty	–	41 ks	15 ks	15 ks	26 s vizuálom DN 12 art in city(light)
roll-up					2 druhy
vstupenka	6 500 ks	5 000 ks	6 000 ks	4 000	4 500
katalóg	1 500 ks	2 000 ks	2 000 ks	2 000 ks	1 700 ks
Newsletter – SJ (cca 2 300 adries)	el.	el.	el. 6 čísel	el. 12 čísel	el. 8 čísel
Newsletter – AJ (6 čísel na cca 1 000 adries)	el.	el.	el. 6 čísel	el. 7 čísel	el. 5 čísel
Tlačové správy SJ				el. 16 čísel	el. 17 čísel
Tlačové správy AJ				el. 12 čísel	el. 7 čísel

Okrem tlačéných materiálov sa ■ **rozmnžovali nasledovné materiály** na predstavenia a podujatia MF DN 2014:

- tabuľka hlavného programu – 200 ks á 2 strany
- informačný servis – 150 ks á 8 strán
- separátka k predstaveniu *Cisárska TV* – 200 ks á 1 strana
- separátka k predstaveniu *Vesmírna odysea* – 10 ks á 1 strana

- materiál k verejnej debata *Načo umenie* – 200 ks á 8 strán
- mapa k výtvarným inštaláciám – 100 ks á 2 strany
- manuály k inštaláciám *Manuály na využitie verejného priestoru* – 600 ks

Okrem uvedených množstiev dobrovoľníci kopírovali visačky, rozmnožovali sa materiály na nástenky, na panely a pod. Rozmnožovanie sa sčasti realizovalo u spoluorganizátorov festivalu, sčasti za tonery od partnerov, sčasti za úhradu.

Za mimoriadny prínos roku 2014 možno považovať ■ **prípravu marketingových materiálov** v predstihu zo strany redakcie, ktoré slúžili pre PR, ale veľmi dobre aj v redakcii, napríklad pri príprave CV tvorcov, tlačových konferencií, PR rozhovorov v médiách a podobne.

■ ■ financovanie

Oproti roku 2013, ktorý bol mimoriadne finančne priaznivý, došlo v roku 2014 k radikálnym zmenám, ktoré spôsobili, že rok 2014 bol ■ **finančne mimoriadne nepriaznivý**, čo sa odrazilo v podobe nižšieho počtu účinkujúcich krajín, nižšieho počtu zahraničných inscenácií, ako aj zníženého počtu dní hlavného hracieho programu.

Rok 2013 bol posledným rokom čerpania trojročného grantu z Európskej únie v rámci programu Kultúra, podprogramu Európske kultúrne festivaly (2011 – 2013), ktorý tvoril viac ako 25 % rozpočtu festivalu. Navyše, ADN čerpala hlavnú časť prostriedkov z grantu Európskej komisie v programe Partnerstvá / spolupráca na projekt *Paralelné životy – 20. storočie očami tajnej polície*. Z grantu profitoval aj Medzinárodný festival Divadelná Nitra 2013, keď v hlavnom programe uviedol 6 nových inscenácií, ktorých naštudovanie bolo z veľkej časti hradené z grantu EÚ. I keď dotácia z MK SR bola o 14 % nižšia oproti roku 2012, predsa umožnila organizáciu festivalu na kvalitnej úrovni. Uvedené zdroje spolu s grantom z Goetheho inštitútu, Vyšehradského fondu, Mesta Nitra, Nitrianskeho samosprávneho kraja, nemeckých nadácií Allianz Kulturstiftung a Erste Stiftung, nadácie Intenda, Enel a. s. a s pomocou iných donorov a partnerov umožnili realizovať kvalitné štandardné európske podujatie, zaujímavé pre návštevníkov, hostí zo zahraničia, nitriansku verejnosť i pre médiá.

Rok 2014 bol nepriaznivý nielen tým, že nastal prepád príjmov výpadkom strategického zdroja z EÚ (podprogram festivaly EÚ neobnovila), ale aj tým, že ■ **dotáciu znížilo MK SR** (o vyše 22 % oproti roku 2013) a ■ **Medzinárodný vyšehradský fond** po prvý raz od svojho založenia dotáciu festivalu neposkytol.

Tak prišlo v porovnaní rokov 2013 a 2014 ■ k celkovému poklesu príjmov o 40 %.

ADN reagovala na situáciu výpadku (skončenia) strategického grantu z EÚ zásadným znížením rozpočtu na rok 2014 už pri plánovaní výdavkov. No v dôsledku neplánovaného zníženia dotácie z MK SR (najnižšej za posledných 10 rokov) musela v máji 2014 radikálne redukovať rozpočet festivalu znova, a to v podobe zrušenia niektorých objednaných zahraničných inscenácií, ako aj zníženia počtu hracích dní hlavného programu festivalu.

Zásady financovania:

- viaczdrojové financovanie
- vysoká miera sebestačnosti od štátneho zdroja
- MK SR ako hlavný zdroj financovania Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra
- úspešnosť ADN ako lídra projektov Európskej únie
- efektivita, hospodárnosť a transparentnosť v nakladaní s finančnými prostriedkami
- vysoký podiel in kind vkladov od partnerov

■ viacdrojové financovanie

Asociácia Divadelná Nitra už vyše dve desaťročia ■ **programovo presadzuje viacdrojové financovanie** svojich projektov.

Kedže ide o neštátnu neziskovú organizáciu, finančné prostriedky na svoje aktivity získava prevažne z rôznych externých zdrojov, a to každý rok od nuly, pretože ide o financie na konkrétne projekty a viacročné financovanie nie je na Slovensku štandardné.

V rámci svojej rozvinutej stratégie fundraisingu žiada ADN ■ **každoročne vyše 30 subjektov** o dotáciu. Ide o subjekty zo štátnej i neštátnej sféry, verejné i súkromné zdroje, na Slovensku i v zahraničí – počnúc Ministerstvom kultúry SR, cez domáce fondy a nadácie, regionálnu samosprávu, medzinárodné fondy, zahraničné inštitúty a ministerstvá krajín účinkujúcich divadiel až po podnikateľskú sféru.

ADN systematicky vedie tabuľku fundraisingu, z ktorej je možné ■ **medziročne porovnať** výšku príjmov z jednotlivých zdrojov, štruktúru zdrojov, percentuálne zastúpenie zdrojov i úspešnosť žiadostí.

V roku 2014 ADN ■ **poslala žiadosti na 28 zdrojov a dostala financie z 19 zdrojov**. V roku 2015 plánujeme požiadať 30 zdrojov. Taktiež plánujeme zaviesť nové formy fundraisingu: crowdfunding, aukcia umeleckých diel a podobne.

Rozpočet projektu Medzinárodný festival Divadelná Nitra 2014 bol pokrytý z týchto zdrojov:

- verejné zdroje: Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky, Mesto Nitra, Nitriansky samosprávny kraj, Mesto Bratislava
- fondy a nadácie v Slovenskej republike: Nadácia Tatrabanky, Nadácia pre deti Slovenska, Nadácia ďakujeme.sk
- kultúrne inštitúty alebo ministerstvá krajín súborov zastúpených v programe – Nemecko, Česká republika, Belgicko, Maďarsko, Poľsko
- podnikateľská sféra a 2 %
- vlastné príjmy – príjmy zo vstupného na predstavenia hlavného programu a Festivalu Plus a iné

■ vysoká miera sebestačnosti od štátneho zdroja

Medzinárodný festival Divadelná Nitra je jedným z mála veľkých kultúrnych podujatí na Slovensku, ktorého ■ **povinné spolufinancovanie je omnoho vyššie** ako vyplýva z povinnosti dotačného systému MK SR. To znamená, že podiel štátneho zdroja na celkovom rozpočte projektu je dlhodobo omnoho nižší, ako to býva pri iných podobných podujatiach.

Spolufinancovanie ADN sa za posledných 10 rokov pohybuje v rozpätí 27 – 61 % celkových nákladov projektu, pričom za spolufinancovanie sa pokladajú všetky zdroje mimo MK SR, resp. grantov štátnych orgánov.

Podiel príjmu z dotačného systému MK SR na rozpočte Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra 2014 tak ■ **klesol na necelých 49 %**. Povinná spoluúčasť prijímateľa grantu je pritom 5 % - v prípade ADN to v roku 2014 bolo viac ako 50 %. ADN iste patrí k prijímateľom grantov MK SR, ktorí vykazujú najvyššiu spoluúčasť na Slovensku.

Miera spolufinancovania však má svoje hranice a je závislá na potenciáli zdrojov iných, akým je MK SR, resp. štátny rozpočet SK. Pritom však ani nie je zo strany štátu hodnotená ako pozitívum, resp. motivačný aspekt – mnoho razy sa štát akoby spoliehal na to, že si ADN prostriedky na festival nájde niekde inde.

Z ostatných príjmových položiek za pozitívne možno považovať ■ **zásadné zvýšenie príjmov** z predaja vstupeniek – zo 4 % roku 2013 na 8 % roku 2014.

Významnou v roku 2014 bola ■ **podpora zo strany nemeckých zdrojov** – najmä Goetheho inštitútu.

■ MK SR ako hlavný zdroj financovania Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra

Napriek skutočnosti, že Medzinárodný festival Divadelná Nitra je financovaný viaczdrojovo, ■ **najrelevantnejším zdrojom stále zostáva Ministerstvo kultúry SR**, ktoré sa za posledných 10 rokov podieľa podľa výšky svojej dotácie v pomere k výške rozpočtu festivalu od 39% do 73%.

Nižší podiel dotácie MK SR na celkovom rozpočte MF DN však nemusí znamenať nižšiu absolútnu výšku dotácie. Napríklad v prípade 39%-ného podielu MK SR (rok 2011 – jubilejný 20. ročník) bola dotácia 200 tis. Eur, ale rozpočet bol najvyšší v histórii festivalu (512 tis. Eur). Dôvodom boli nároky na program a objem festivalu, vyplývajúce z realizácie projektu podporeného trojročným grantom Európskej únie z programu Kultúra.

Alarmujúcou bola situácia v roku 2014. Bol to po troch rokoch prvý rok bez strategicky dôležitého grantu EÚ, čomu ADN prispôbila aj celkový plánovaný rozpočet festivalu tým, že radikálne znížila náklady. Avšak MK SR oproti všetkým predpokladom znížilo dotáciu na historické minimum – išlo o dotáciu o vyše 22 % nižšiu ako v predchádzajúcom roku a o najnižšiu dotáciu za posledných 10 rokov.

Podiel MK SR tak klesol pod 50 %, dôsledkom čoho bolo ďalšie zníženie počtu zahraničných krajín, inscenácií zo zahraničia i počtu dní festivalu zo šiestich dní programu na štyri. Na dôvažok vypadol aj ďalší, rádovo síce nižší, ale dôležitý partner – po prvý raz ADN nedostala grant od Medzinárodného vyšehradského fondu.

Pre ďalšiu existenciu festivalu je nevyhnutné vrátiť dotáciu MK SR na úroveň 70 – 75 % rozpočtu. To zabezpečí plnenie povinných úloh festivalu ako zaujímavého európskeho podujatia s kreditom kvality a objavnosti. Nižšia dotácia bude znamenať okrem slabšieho programu aj diskvalifikáciu ADN pri žiadaní európskych grantov na obdobie rokov 2016 – 2020. Nehovoriac o tom, že znemožní kontinuálnu prípravu a dôstojný priebeh 25. výročia festivalu počas predsedníctva Slovenskej republiky Európskej únii v roku 2016.

■ úspešnosť ADN ako lídra projektov Európskej únie

ADN je ■ **jedným u najúspešnejších žiadateľov** európskych grantov v oblasti umenia a kultúry na Slovensku. Nielen ako partner, ale predovšetkým ako líder projektov.

Keďže projekt Paralelné životy sa realizoval aj v roku 2014 a končí sa v roku 2015, ďalším projektovým obdobím v podprograme Spolupráca bude žiadosť ADN podaná v roku 2015 na rok 2016.

Uvedené skutočnosti budú mať za následok prenesenie váhy na existujúce zdroje, predovšetkým Ministerstvo kultúry. ADN bude hľadať aj nové zdroje, je však evidentné, že ich potenciál nie je zďaleka taký významný, ako sú granty EÚ.

■ efektívnosť, hospodárnosť a transparentnosť v nakladaní s finančnými prostriedkami

ADN nakladá s prostriedkami získanými z rôznych zdrojov ■ **efektívne a hospodárne**. Dôkazom sú vyúčtovania na rôzne fondy a spokojnosť donorov s výstupmi. Počnúc malými grantmi zo súkromných nadácií a fondov na Slovensku až po vyúčtovanie na Európsku úniu.

Vyúčtovania sa odovzdávajú podľa zmluvne dohodnutých podmienok, doplnené pôsobivými dossier s hodnotením projektu, fotodokumentáciou, monitoringom médií a vzorkami základných tlačovín a propagačných materiálov. Projekt Medzinárodný festival Divadelná Nitra má svoje internetové stránky, pravidelne informuje prostredníctvom Facebooku a newsletterov, jeho výstupy sú každoročne predmetom zverejnenia v podobe Záverečného hodnotenia. Hospodárenie a nakladanie ADN s prostriedkami štátu pravidelne kontrolujú príslušné rezortné alebo štátne orgány bez zistenia závažných pochybení.

■ vysoký podiel in kind vkladov od partnerov

Veľkú časť produktov a služieb (asi 25 % z celkového „veľkého“ rozpočtu) získava ADN in kind, t. j. v podobe nefinančnej podpory.

Ide o vklad partnerov, spoluorganizátorov a spolupracovníkov z podnikateľskej sféry, z oblasti spolupracujúcich kultúrnych inštitúcií a firiem, ako aj zo strany jednotlivcov (dobrovoľnícka práca).

Vklad partnerov, spoluorganizátorov a spolupracovníkov môže predstavovať jednak nulovú cenu tovaru či služby, alebo ich výrazne nižšiu cenu poskytnutú na základe vzájomnej dohody o spolupráci.

Takto ADN získava rôzny materiál na zhotovenie prvkov programu, na výzdobu a zariadenie priestorov festivalu, na detské súťaže a workshopy, kancelársky materiál a potreby na celoročnú prípravu festivalu, potraviny a nápoje na pohostenie účastníkov, hostí a dobrovoľníkov festivalu, zľavy na službách v ubytovacích zariadeniach, reklamných firmách, u mediálnych partnerov, personálnu pomoc od spoluorganizátorov, dobrovoľnícku prácu.

In kind vklad je dôležitou súčasťou rozpočtu pri grantoch podávaných do európskych grantových programov – dokazuje schopnosť organizátora presvedčiť partnerov o dôležitosti podujatia a v konečnom dôsledku predstavuje úsporu verejných zdrojov.

■ príjmy zo vstupného

Jedným zo zdrojov pokrývajúcich náklady projektu sú aj príjmy zo vstupného. Ide ■ **o dôležitú zložku príjmov**, ani nie tak svojím pomerom k celkovému rozpočtu projektu (tvorí priemerne ročne cca 3 – 4 % rozpočtu), ako tým, že ide o „voľný“, účelovo neviazaný zdroj, ktorý plní úlohu finančného nástroja, dotujúceho tie činnosti a výdavky, ktoré nemožno hradiť z účelových dotácií, napríklad režijné náklady. Vývin tržieb – príjmov zo vstupného – sa sleduje a robia sa rôzne opatrenia. V roku 2012 síce tržby v porovnaní s rokom 2011 vzrástli, a to vzhľadom na vyšší počet predaných vstupeniiek, v roku 2013 však zase klesli vzhľadom na vyšší počet predstavení v menších sálach a nižší záujem o náročnejšie predstavenia.

V roku 2014 ■ **tržby vzrástli veľmi výrazne** (zo 4 na 8 %) – spôsobila to najmä zvýšená návštevnosť predstavení (hlavný program z 80 na 90 %, pri Festivale Plus viac ako 100 %). Záujem o predstavenia bol priamo úmerný zloženiu programu, to znamená, z finančných dôvodov bolo zaradených menej zahraničných a viac slovenských, resp. českých divadiel, navyše, divácky veľmi žiadaných (spolu 20 predstavení hlavného programu a Festivalu plus, z toho bez Čiech 5 predstavení zahraničných).

V zásade sa predávajú vstupenky iba na predstavenia hlavného programu, v roku 2014 pribudol aj Festival Plus. Ich celková ponuka závisí od počtu predstavení (v roku 2014 – 20) v kombinácii s kapacitou sál (100 – 600 miest) a pohybuje sa v rozmedzí 3 500 – 4 500 miest.

Ak sa predávajú predstavenia sprievodného programu, ide väčšinou o inscenácie pre deti, je ich menší počet, nižšia kapacita sál a aj cena je výrazne nižšia, takže do výšky tržieb zásadne nezasiahnu.

Návštevnosť a výšku tržieb ovplyvňujú tieto faktory:

1. Charakter programu festivalu (náročnejšie predstavenia svojou formou i obsahom, vážne témy a žánrové smerovanie, prítomnosť zahraničných súborov a nevyhnutnosť tlmočenia)
2. Hracie časy predstavení – festivalové programovanie zaraďuje niekoľko predstavení denne, a to aj počas pracovných dní, to znamená, že časť predstavení sa odohráva v divácky menej priaznivých časoch dňa (popoludní, v noci)
3. Marketingová politika festivalu – nižšia kúpyschopnosť obyvateľstva a rôzne druhy zliav pre rôzne cieľové skupiny (študenti, profesionáli, novinári, partneri festivalu)
4. Marketingové obdobie – spadajúce na čas letných prázdnin a začiatku školského roka. Začiatok sezóny je všeobecne pre návštevnosť divadiel nepriaznivý

5. PR festivalu – načasovanie informácií, mediálna kampaň, druhy a frekvencia komunikácie, práca s publikom
K jednoznačným pozitívam patrí zavedenie on line predaja vstupeniek v roku 2013 a stúpajúci trend vstupeniek predaných cez on line systém. Tiež skutočnosť, že v roku 2014 sa začiatok on line predaja posunul na skorší termín, ako aj to, že mnohé aktivity ADN i PR festivalu sa začali už pred prázdninami (internetová diskusia Načo umenie?, iniciatíva Deň bez umenia).

Trendom organizátorov je začať promovať festival ešte skôr ako v roku 2014, teda predĺžiť PR kampaň na dlhšie obdobie a tiež udržať tendenciu rastu návštevnosti a príjmov z tržieb.

■ ■ z á v e r y

Medzinárodný festival Divadelná Nitra 2014 pokračoval v základných koncepcných líniách a naplnil

zábery a ciele stanovené v projekte na rok 2014:

- prezentoval špičkové európske divadlo,
- vyhľadal netradičné, otvorené, inovatívne a inšpiratívne scénické diela,
- oboznámil s novými tendenciami a novými menami tvorcov,
- priniesol bohatý sprievodný a pracovný program,
- dal priestor iným druhom umenia a prezentácii regionálnych kultúrnych aktivít,
- pokračoval v realizácii neformálneho vzdelávania,
- zaviedol nové prvky programu,
- realizoval koncepciu kontinuálnosti a konceptuálnosti.

Festival opätovne splnil svoje ■ **poslanie**: prezentovať umenie ako dôležitú platformu uvažovania o človeku, o spoločnosti, o svete; ako miesto objavovania hodnôt v sebe i mimo seba; ako príležitosť pre očistenie a obohatenie ducha; ako závažný protipól komerčného umenia a kultúry.

Inscenácie hlavného programu naplnili zámer priniesť ■ **provokatívne témy a výrazové prostriedky**. Program naplnil svoj zámer osloviť ■ **hlavnú cieľovú skupinu** – mladých ľudí. Svedčí o tom predovšetkým návštevnosť a zloženie publika.

V roku 2014 sa realizovali ■ **nové originálne rozvojové projekty a aktivity** – Festival Plus, výlet za divadlom, Art in City(light), verejné a študentské debaty, tematická internetová stránka – ktoré v nasledujúcich ročníkoch umožnia väčšiu interaktivitu s prostredím, zásahy do verejného priestoru a sprostredkovanie hodnôt umenia čo najširšiemu okruhu ľudí.

15. novembra 2014 v rámci Noci divadiel uskutočnila ADN originálny divadelný kvíz *Načo divadlo?*, ktorý je predzvestou celoročných aktivít Asociácie Divadelná Nitra naplnením koncepcie kontinuálnosti a konceptuálnosti.

■ **K negatívam, ktoré ovplyvnili zloženie programu i dĺžku festivalu**, patrili nepriaznivé finančné podmienky, pod ktoré sa podpísalo zníženie dotácie z MK SR a neudelenie dotácie od Medzinárodného Vyšehradského fondu. Tieto skutočnosti zhoršili už aj tak napätú finančnú situáciu festivalu spôsobenú skončením trojročného grantu z Európskej únie.

Napriek nepriaznivým finančným podmienkam sa podarilo všetkým zúčastneným subjektom pripraviť kvalitný ročník festivalu. Medzinárodný festival Divadelná Nitra 2014 priniesol zaujímavé impulzy, možnosti stretávania a vymieňania si skúseností, no predovšetkým sa mu podarilo ■ **vyvolať celoslovenský záujem o tému Načo umenie? vo všetkých jej podobách, ktoré sa na istý čas stali témou verejného diskurzu**.

■ ■ podkladové materiály MF DN 14 a Asociácie Divadelná Nitra

- ➔ Projekt Medzinárodný festival Divadelná Nitra 2014
 - ➔ Projekt *Paralelné životy – 20. storočie očami tajnej polície*
 - ➔ Stránka *Načo umenie?*, príspevky osobností
 - ➔ Iniciatíva DEŇ BEZ UMENIA – podklady, PPT prezentácie, zoznam partnerov
-
- ➔ Vizuál a prvky vizuálu 2014
 - ➔ Mapa označených objektov *Aj toto je umenie*
 - ➔ Vizuály projektu *Art in City(light)*
-
- ➔ Tlačové správy DN 14 a newsletter
 - ➔ Monitoring DN 2014
-
- ➔ Programová skladačka – tlačená + e-verzia (slovenský jazyk a anglický jazyk oddelene)
 - ➔ Katalóg – tlačená + e-verzia (slovenský a anglický jazyk)
 - ➔ Programový plagát – tlačená verzia
 - ➔ Bulletin k verejnej diskusii *Načo umenie?*
 - ➔ *Paralelné životy* – čítanka / reader (osobitne slovenská a anglická verzia)
 - ➔ *Parallele Leben* – publikácia
 - ➔ *Paralelné životy* – dokumentárne filmy – bulletin
 - ➔ Rozmnoženiny materiálov redakcie (separátky, mapy, Festivalový sprievodca a podobne)
-
- ➔ Zvukové a obrazové záznamy (zvučka, TV spot, Festivalové minúty, *Umenie 2014*, *Pod lampou Načo umenie?*, videozostrih inscenácií, celé záznamy inscenácií, záznamy diskusie)
 - ➔ Texty hier DN 2014 v SJ, AJ aj v originálnych jazykoch
 - ➔ Fotografie z jednotlivých predstavení DN 14, reportážne fotografie
 - ➔ Jubilejná publikácia (v dvojbaleňí DN 1992 – 2011)
-
- ➔ *Dosky 2014* – Nominácie, ceny
-
- ➔ Zoznamy: partneri, konzultanti, spolupracovníci, štáb, tipy, videá v ponuke, festivaly, hostia, hotely, distribúcia tlačovín, archívne materiály, preložené texty hier, mediálne výstupy, benefity od partnerov.
-
- ➔ Hodnotenie MF DN 2014

Medzinárodný festival Divadelná Nitra

Asociácia Divadelná Nitra

Svätoplukovo nám. 4

949 01 Nitra, Slovensko

00421 903 55 44 75

tel./fax: 00421 37 65 24 870

nitrafest@nitrafest.sk

www.nitrafest.sk

www.facebook.com/divadelna.nitra

NAČO DIVADELNÁ NITRA 2014 ART, WHAT UMENIE? FOR?
26 SEPT > 1 OCT
INTERNATIONAL THEATRE FESTIVAL
MEDZINÁRODNÝ FESTIVAL